

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Поліський національний університет
Освітня програма	17042 Екологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

25.03.2024 р.

Справа № 0256/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Голуб Олександр Андрійович – головуючий,
Мудрак Олександр Васильович,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинович,
Гасюк Іван Михайлович,
Дмитрів Григорій Степанович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Максименко Надія Василівна,

за участі запрошених осіб:

Федонюк Тетяна Павлівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Поліський національний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17042
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП відповідають місії та стратегії університету, які визначені у Стратегії розвитку Поліського національного університету. Реалізація векторів розвитку університету, зазначених в Стратегії, здатна достатньо повно забезпечити виконання вимог, передбачених ОП. Проте, згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 та <https://cutt.ly/jCpIgsD> стратегія розвитку університету не подається у вигляді завіреного вченою радою документа, а інформація на головному сайті університету та посилання у відомостях самооцінювання є лише на сторінку з презентацією. Крім того у стратегії розвитку ЗВО майже відсутній напрямок оцінки впливу наслідків аварії на ЧАЕС, що було традиційним для цього вишу.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

До оновлених редакцій ОП активно залучаються різні стейкхолдери. Зокрема, випускники, роботодавці, представники профільних ЗВО. Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 було встановлено взаємодію розробників ОП з широким колом заінтересованих сторін з метою вдосконалення ОП та більш якісній підготовці здобувачів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 підготовка за ОП дозволяє отримати висококваліфікованих випускників у сфері екології з урахуванням як галузевого та регіонального контексту. При формуванні цілей та ПРН ОП було розглянуто освітні програми різних споріднених ЗВО України. ЕГ було також встановлено факт активного врахування позитивного досвіду європейських університетів під час розробки ОП. Аналіз ЕГ освітніх компонентів показує чітку галузеву спрямованість ОП на потреби ринку праці з фокусом на діяльність у сфері ПЗФ, державного екологічного управління, діяльності в агроекологічному напрямку.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 програмні результати навчання за розробленою ОПП відповідають вимогам, наведеним у Стандарті вищої освіти. Розроблені обов'язкові компоненти ОП, які дозволяють досягти результатів навчання (ПР 01-ПР 27). Проте, на 18 стор. ОП у «4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» непомірно посилене значення ЗК 1 (ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.), яка відповідає за отримання одразу 27 компетентностей з 39. ЕГ встановлено, що ОП

дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 – «Екологія» (бакалавр).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої складової ОП складає нормативні 240 кредитів ЄКТС, з яких обсяг вибіркового компонента складає 60 кредитів (25%), що відповідає нормам чинного законодавства та затвердженого Стандарту ВО.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Взаємозв'язок між програмними результатами, загальними та фаховими компетентностями й результатами навчання кожного освітнього компонента контролюється відповідними матрицями, що є складовою ОП, та деталізується у РП навчальних дисциплін. ОП сформована з метою набуття теоретичних та практичних знань зі спеціальності, що повністю відображає цілі навчання, які зорієнтовані на формування у здобувачів комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. Проте, «Структурно-логічна схема» (с.11-13) на відміну від тієї, що на с.14 скоріше структурна ніж логічна, оскільки в ній ОК просто розбиті по семестрах у вигляді таблиці. В цілому така форма прийнятна, але недостатня для розуміння загальної концепції підготовки бакалавра з екології. Можливо її варто було б назвати «Структурна схема».

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 усі освітні компоненти мають чітку відповідність цілям ОП «Екологія».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Процедура вибору дисциплін здобувачами вищої освіти передбачає такий порядок: - формування Каталогу вибіркового дисциплін. - інформування здобувачів ВО про право вибору дисциплін варіативної компоненти навчального плану; - здійснення вибору здобувачами ВО навчальних дисциплін зі сформованого Каталогу. Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 наявна можливість студентів вибирати дисципліни не лише серед фахових дисциплін запропонованих випусковою кафедрою, а і з повного каталогу вибіркового дисциплін університету.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 основні практичні навички здобувачі набувають під час проходження практик, які формують цілісну послідовну систему. Проте на с.9 ОП зазначено: «Основні практичні навички здобувачі набувають під час проходження практик, які формують цілісну послідовну систему. 1-курс – еколого-біологічна НП (біологія, вступ до спеціальності, ґрунтознавство) з кредити ECTS, 2- му к. – Ландшафтно-екологічна НП (загальна екологія, ландшафтна екологія, агроекологія)». На нашу думку «Ґрунтознавство» логічно було б перенести у ландшафтно-екологічну практику замість «Загальної екології». Крім того згідно ЕГ під час роботи у студентській фокус групі було отримано інформацію від здобувачів про погану проінформованість студентів про наявність цих практик та можливість відвідувати підприємства.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 соціальні навички забезпечуються всіма ОК. Проте, зовсім не враховані умови воєнного часу і через це відсутність специфічних soft skills, таких як волонтерство, або допомога у розмінуванні територій (інформування населення), що є актуальним для Житомирської області (<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3799532-pivnoci-zitomirskini-cerez-zaminuvanna-zagrozue-gumanitarna-ta-ekologiena-katastrofa-ekspert.html>).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 ОП забезпечує здобувачу освіти виконання умови допуску до роботи за професією (наявність диплома бакалавра за спеціальністю 101 «Екологія») та забезпечує підготовку фахівців на рівні, достатньому для забезпечення виконання трудових функцій, зокрема забезпечує набуття професійних компетентностей.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Кредитний обсяг конкретних ОК визначається за колегіальною експертною оцінкою робочої групи ОПП і погоджується ННЦ організації освітнього процесу, НМК факультету, вченою радою Університету. Здобувачі беруть в цьому участь як члени проектної групи, НМК і вчених рад. Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 навчальне навантаження є збалансованим. Ресурси для організації освітнього процесу шляхом самостійного опрацювання матеріалу ОП представлені на інформаційному порталі ЗВО – платформа Moodle (<http://beta.znau.edu.ua:3398/>), також самостійна робота забезпечується використанням електронних ресурсів бібліотеки (<http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/>).

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На ОП «екологія» Поліський НУ не було прикладів реалізації дуальної освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Прийом на навчання здійснюється на конкурсній основі і організовується приймальною комісією, яка діє згідно з Положенням (http://znau.edu.ua/images/public_document/2021/01/Положення%20про%20приймальну%20комісію.pdf).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Зокрема, крім додержання норм і правил, передбачених законодавством, при вступі абітурієнта відбувається розгляд мотиваційного листа (<https://cutt.ly/NwNglebi>), де враховуються зацікавлення абітурієнта у вступі на вибрану ОП. Правила приймання на ОП змінюються відповідно до зміни законодавства (остання зміна відбулася у 2023 році, <https://cutt.ly/7wNgzcGu>).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті процес визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється відповідними нормативними документами: - <https://polissiauniver.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/02/Положення-про-порядок-перезарахування-результатів-навчання-у-Поліському-національному-університеті.pdf>; - <https://polissiauniver.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Положення-про-організацію-освітнього-процесу-ред.-3.pdf> Впродовж часу дії освітньої програми відбувалася процедура визнання результатів навчання для двох студентів заочної форми навчання.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО розроблені і діють відповідні нормативні документи, які регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://polissiauniver.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/02/Положення-про-порядок-визнання-результатів-навчання-отриманих-у-неформальній-освіті.pdf>). Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 в університеті процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті передбачає залучення ректора через відповідну заяву, створення предметної комісії і т.д. Така процедура є занадто складною, через що

такою можливістю не було зафіксовано спроб використання студентами. Практики застосування вказаних правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП Екологія, не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Студентоцентризований підхід в освітньому процесі в ПНУ визначається місією університету (<https://is.gd/jeEZRa>) та реалізується шляхом участі здобувачів в суспільному житті університету (<https://polissiauniver.edu.ua/> вкладка «студенту»); в обговоренні ОП «Екологія» та наданні пропозицій та зауважень до неї (<https://is.gd/CkWE95>); використанням НПП інноваційних підходів до викладання; проходження практичної підготовки на провідних підприємствах/установах регіону (<https://is.gd/nEQ4Le>); через вільний вибір вибіркового освітніх компонент розміщених на сайті університету (<https://is.gd/HEt95c>). Такий підхід реалізується також через можливість вибору студентами ВК Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 100% опитаних задоволені формами та методами навчання і викладання, що сприяє досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачі ОП «Екологія» (<https://is.gd/4PZY5Q>, п. 32) повністю задоволені методами доведення до них даної інформації. Під час спілкування із студентами цю інформацію було підтверджено. Проте, згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 за результатами аналізу силабусів виявлено, що певні силабуси не містять інформації про теми практичних та лабораторних робіт.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Результати своїх досліджень здобувачі публікують, в основному, у збірниках наукових конференцій. Здобувачі ВО активно приймають участь у науковій роботі шляхом участі у міждисциплінарній лабораторії «Зелений хаб» (<https://is.gd/TBSVW8>) та інших екозаходах (<https://is.gd/iKGwHs>), які поєднують їх наукові інтереси з повсякденним життям і формують соціальні навички. З 2022 року на базовій кафедрі функціонує екологічний гурток «Ecosquat», ціллю якого є формування екологічної культури студентів, виховання турботливого ставлення до навколишнього середовища, збереження природних ресурсів. Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 71,7% опитаних здобувачів ВО задоволені організацією науково-дослідної роботи, 91,3% респондентів задоволені організацією та 17 місцем проходження практики

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 при оновленні змісту ОК НПП використовують результати своїх наукових досліджень, про що свідчать посилання на літературні джерела в розміщених на сайті ПНУ силабусах обов'язкових та вибіркового ОК. Проте, аналіз змісту силабусів показав, що автори 13-ти з них не мають жодної публікації у списку рекомендованих джерел.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

В ПНУ функціонує відділ міжнародного співробітництва, який безпосередньо підпорядковується проректору з наукової роботи та інноваційного розвитку університету (<https://is.gd/JJ2Z7k>). НПП, що задіяні в освітньому процесі мають досвід участі у закордонних стажуваннях (<https://is.gd/4QCp8S>).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Такі форми та критерії унормовані у відповідних документах (<https://is.gd/xPon1k>), (<https://is.gd/zajPrE>). Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 100% опитаних стверджують, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання (<https://is.gd/4PZY5Q>, п. 19 та 20)

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 форма атестації здобувачів ОП «Екологія» повністю відповідає стандарту 101 Екологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://is.gd/YPkcjN>) та проходить у формі захисту кваліфікаційної роботи. Необхідною умовою є також наявність публікацій у здобувачів.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 100% здобувачів ВО задоволені формами та методами навчання і викладання, що сприяє досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. ЕГ встановлено також (відомості про СО, огляд сайту ПНУ, спілкування із здобувачами), що форми контрольних заходів, їх зміст та збалансованість розподілу оцінок, різноманітність завдань дозволяють оцінити рівень досягнення здобувачами вищої освіти ПРН за ОП «Екологія».

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Популяризація академічної доброчесності та запобігання проявам академічного плагіату здійснюється завдяки формуванню в учасників освітнього процесу культури академічної доброчесності. Перевірка на плагіат студентських робіт виконується за допомогою програм за допомогою сучасних ліцензованих систем перевірки «Unicheck» та «StrikePlagiarism.com». Офіційна перевірка курсових робіт на етапі допуску до захисту в Поліському національному університеті здійснюється за допомогою антиплагіатної програми «StrikePlagiarism.com», офіційна перевірка кваліфікаційних робіт, наукових та навчально-методичних видань – за допомогою антиплагіатної системи «Unicheck». Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 фактів порушення академічної доброчесності в процесі реалізації ОП «Екологія» не виявлено.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Над реалізацією ПО «Екологія» задіяні 5 докторів наук, професорів та 16 кандидатів наук, доцентів. НПП постійно підвищують свій професійний рівень, що направлений на забезпечення високої якості освітнього процесу (<https://is.gd/6RvrQq>). Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 підвищення рівня професійної майстерності викладачів регулярно виконується шляхом підвищення кваліфікації, стажування у іноземних університетах, участі в міжнародних проєктах (<https://is.gd/srS4qK>) та конференціях. Проте, рівень наукового забезпечення тих дисциплін, що викладаються вимагає покращення, про що свідчить аналіз силабусів. В 13-ти з них у списку рекомендованих джерел відсутні авторські статті монографії, навчальні посібники.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний добір викладачів регулюється відповідними нормативними документами (<https://cutt.ly/CwFb977C>), (<https://cutt.ly/iwFb3ckV>). Критеріями професійної кваліфікації кандидата на посаду є наявність публікацій у наукових виданнях та/або виданнях, що індексуються у міжнародних базах даних, наявність виданих монографій, підручників, навч. посібників, участь у наукових конференціях, наявність стажування, підвищення кваліфікації, участь у наукових та науково-дослідних проєктах та проведення відкритого заняття (<https://is.gd/mCBaHz>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 студенти проходять практику на базі екологічної інспекції Поліського округу, Поліського природного заповідника, Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, Управління екології та природних ресурсів Житомирської ОДА. Представники роботодавців при спілкуванні з ЕГ висловили свою зацікавленість у випускниках ОП «Екологія». В ПНУ проводиться активна робота із залучення представників роботодавців та професіоналів-практиків до проведення відкритих лекцій, круглих столів, наукових семінарів та зустрічей (<https://is.gd/jg2ixB>).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців залучаються до проведення відкритих лекцій з сучасних досягнень в екологічній галузі (<https://is.gd/jg2ixB>), проведення заходів “Ярмарок вакансій”, “Національний ярмарок вакансій для ОТГ” та “День кар’єри ЄС”.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 НПП задіяні в реалізації ОП «Екологія» регулярно проходять підвищення кваліфікації шляхом проходження міжнародних стажувань (<https://is.gd/6RvtQq>), приймають участь в міжнародних проєктах (<https://is.gd/VfDEHo>) та програмах академічної мобільності (<https://is.gd/Nw3Fkm>).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

НПП виплачується грошова винагорода за наукове керівництво студентом, що став переможцем Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, публікацію статей у виданнях, які індексуються в НБ Scopus, WoS, а також у випадках присудження наукового ступеня кандидата наук, доктора наук, за отримані патенти

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Університет має розвинену інфраструктуру, лабораторії обладнані комп’ютерною та мультимедійною технікою. Лабораторне обладнання: Атомно-абсорбційний спектрофотометр, Гамма-спектрометр, Гамма-бета-спектрометр, Спектрометром-дозиметром, Ручна лампа UV, УФ бокс, Термостат сухоповітряний, Переносна лабораторія, Спектрофотометр, Фотометр полумєневий мікропроцесорний, р-Н-метри, кондуктометр, Колориметри, Іонometr, Нітратомір, Киснемір, Центрифуга, Ваги аналітичні та лабораторні АД-300, ВЛТК-500-М, вага електронна – ANG 50 С, піч муфельна, термостат сухоповітряний, гігрометр ВИТ-1, шафи сушильні, пробовідбірники ґрунту і води, дистильатор ДЕ-4М. Було продемонстровано і комп’ютерне обладнання. - комп’ютерний клас факультету лісового господарства та екології аудиторія №14 має 11 працюючих комп’ютерів марки Samsung, встановлені в 2020 році разом з оновленням програмного забезпечення. Також, є смарт-телевізор, Програмне забезпечення на сучасному рівні.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності – вільною та безоплатною для здобувачів та НПП, а саме: бібліотека, лабораторії та лабораторне обладнання, комп’ютерне обладнання та програми, платформа дистанційної освіти та вся інша наявна інфраструктура – вільна для здобувачів і викладачів та безкоштовна.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Є наказ про особливості освітнього процесу під час воєнного стану (<https://cutt.ly/q79ARXn>). Для створення безпечних умов освітнього процесу університет наймає спеціалізовану службу охорони Управління поліції (<https://bit.ly/3IoCYfn>).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 освітня підтримка надається шляхом повного інформацію щодо порядку вивчення дисциплін, періодичності та форм контролю, критеріїв оцінювання результатів навчальної діяльності, і необхідного навчально-методичного забезпечення за обраною освітньою програмою. Студентське самоврядування задоволене підтримкою адміністрації та показали, що можуть розраховувати на це, вони можуть організувати різні заходи.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для здобувачів з особливими освітніми потребами в університеті створено умови для отримання повноцінних освітніх послуг, включаючи соціальну та психологічну адаптацію, а також фізичний розвиток. Входи в Університет забезпечені пандусами, та металевими перилами, є три ліфти у 7 поверховому корпусі 4. На ОП здобувачі з особливими освітніми потребами на навчаються, проте студ. самоврядування повідомило, що вважає інфраструктуру достатньою. Університет діє відповідно до Положення про порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://cutt.ly/R9LvDXQ>), що забезпечує необхідну підтримку для студентів з різними видами обмежень.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО розроблені і діють відповідні нормативні документи, яку унормовують процедури удосконалення освітньої програми: [https://polissiauniver.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/;](https://polissiauniver.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/) [https://polissiauniver.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/;](https://polissiauniver.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/) (<https://polissiauniver.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/>). Освітня програма обов'язково переглядається не менше ніж раз на рік, але у разі отримання зауважень, рекомендацій зацікавлених сторін – може переглядатися частіше

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО проводить регулярні опитування (<https://polissiauniver.edu.ua/робота-зі-стейкхолдерами-4/>) щодо задоволеності здобувачами методами викладання, оцінювання, виникнення конфліктних ситуацій, дискусії. Положенням про студентське самоврядування (<https://cutt.ly/K5haTMD>) визначено роль студентського самоврядування в перегляді ОП. Здобувачі освіти беруть участь в обговоренні, перегляді, дискусіях, проведенні конкурсного відбору НПП. Також, студенти завжди можуть звернутися до самоврядування із пропозиціями.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 ЗВО реально співпрацює з роботодавцями. Роботодавці підтвердили, що задоволені співпрацею та якістю освіти і дійсно, час від часу їх опитують задля отримання зауважень та пропозицій або вони самі можуть в будь-який час зв'язатися з гарантом для надання зворотного зв'язку. В

удосконаленні ОП активну участь брали представники управління водних ресурсів, управління екології та природних ресурсів, регіонального еколого-біологічного центру.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Здебільшого, збирання та аналіз такої інформації відбувається шляхом проходження анонімних опитувань (<https://polissiauniver.edu.ua/робота-зі-стейкхолдерами-4/>). Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 випускники в цілому надали позитивні оцінки на різні питання анкети і підтвердили, що мають можливість комунікації.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В ЗВО регулярно проводиться моніторинг освітніх програм для виявлення недоліків та рекомендацій щодо їх покращення/оновлення.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час її перегляду. Зокрема введені додаткові ОК, у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, на всі дисципліни було розроблено та оприлюднено силабуси (<https://cutt.ly/twFPzava>), та ін.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 культура якості сформована і сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені, діють і знаходяться у публічному доступі нормативні документи, які убезпечують зазначені процедури: <https://cutt.ly/ewFP40b2>; <https://cutt.ly/DwFAa1kv>; <https://cutt.ly/fwFAITgk>; <https://cutt.ly/nwFAOnGb>; <https://cutt.ly/gwFAP4K9>; <https://cutt.ly/xwFASjoM>.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Згідно 8e860b66-4d37-4c19-84ea-4bf54bba6048 ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП викладає проєкт для ознайомлення, за покликанням <https://polissiauniver.edu.ua/проекти-освітніх-програм/>

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітній процес та освітню програму, включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти є повною, чіткою та зрозумілою. Вона оприлюднена на офіційному сайті ЗВО (<https://polissiauniver.edu.ua>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Удосконалити форму подання на офіційному сайті стратегії розвитку університету не лише як презентації, а й у вигляді офіційного документа, можливо, за допомогою гіпертексту. Залучати до складу робочої групи з розробки й удосконалення ОП представників закордонних освітньо-наукових установ, стейкхолдерів і безпосередньо здобувачів освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Збільшити перелік підприємств для проходження виробничої та переддипломної практики, а також збільшити контроль за здобуттям практичних навичок під час практик. Урізноманітнити заходи, під час яких отримуються соціальні навички та soft skills. Запрошувати відомих українських і закордонних фахівців для читання лекцій, в тому числі і у форматі on-line.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Спростити механізм визнання результатів неформальної освітньої активності здобувачів; більш широко використовувати практики залучення здобувачів до майданчиків неформальної освіти, таких як Prometheus, Coursera.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Гаранту ОП та НПП базової кафедри мотивувати студентів до участі в науково-дослідній роботі кафедри та публікувати свої наукові досягнення не тільки у наукових виданнях ПНУ, а й міжнародних наукових виданнях.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Науково-навчальному центру забезпечення якості освіти ПНУ впровадити регулярне опитування серед здобувачі першого (бакалаврського) рівня ВО ОП «Екологія» щодо академічної доброчесності та збільшити кількість заходів щодо популяризації доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Гаранту ОП у 2024/2025 н.р. залучити до навчального процесу фахівців-практиків у сфері екології.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Запровадити практику повністю безоплатної перевірки робіт на антиплагіат навіть у випадку потворної процедури.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Покращити зворотній зв'язок зі стейкхолдерами у питаннях удосконалення ОП, розробивши таблицю пропозицій, яку буде розміщено у відкритому доступі.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Запровадити опублікування та постійне оновлення інформації про пропозиції та зауваження всіх зацікавлених сторін на офіційному сайті кафедри.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ГОЛУБ ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ